

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **V. S.**, zastoupena Mgr. Olgou Daňkovou, advokátkou se sídlem Slovanská 781, Liberec, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 4. 2019, č. j. 10.01-000266/19-005, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2019, č. j. 3 A 80/2019 - 49,

t a k t o :

- I.** Žalobkyni **se přiznává** osvobození od soudního poplatku za kasační stížnost v plném rozsahu.
- II.** Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2019, č. j. 3 A 80/2019 - 49, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Olze Daňkové, advokátce se sídlem Slovanská 781, Liberec, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **6.800 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se žalobou podanou jejím opatrovníkem domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, kterým jí žalovaná neurčila advokáta k zastoupení v řízení o ústavní stížnosti směřující proti průtahům v řízení vedeném u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 19 C 295/2014, neboť žalobkyně netvrdila ani neprokázala, že by před podáním ústavní stížnosti využila institut návrhu na provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) napadeným usnesením žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť opatrovník žalobkyně přes výzvu soudu nedoložil souhlas opatrovníckého soudu

s podáním žaloby. K tomuto postupu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 6 As 272/2015 – 53.

II. Obsah kasační stížnosti a řízení o ní

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla prostřednictvím opatrovníka usnesení městského soudu kasační stížností, požádala o ustanovení zástupce (této žádosti Nejvyšší správní soud vyhověl) a poté o osvobození od soudního poplatku za kasační stížnost. Stěžovatelka se domnívá, že neexistuje zákonný předpis, který by stanovil, že pro podání žaloby, kterou se *nota bene* prostřednictvím opatrovníka domáhá svých práv, je potřeba souhlasu opatrovnického soudu. Takový požadavek je nadto v nynější věci nepřiměřený a nesleduje žádný legitimní cíl. Stěžovatelka je osobou zranitelnou, zdravotně těžce znevýhodněnou, a je na místě jí poskytnout účinnou a především rychlou soudní ochranu. Odmítnutím žaloby městský soud znemožnil stěžovatelce domáhat se svých práv dle čl. 38 odst. 2 Listiny.

[4] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[5] K žádosti o osvobození od soudního poplatku Nejvyšší správní soud uvádí, že podle § 36 odst. 3 věty první s. ř. s., *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků*. Soud dospěl k závěru, že u stěžovatelky jsou dány předpoklady pro osvobození od soudního poplatku v plném rozsahu, neboť dle vyplněného prohlášení, které soudu na výzvu zaslala, je nemajetná, ve špatném zdravotním stavu (závislá na pomoci jiné osoby a pobírá příspěvek na péči) a jejím jediným příjmem je starobní důchod ve výši 9.305 Kč měsíčně, který z větší části vynakládá na bydlení a osobní spotřebu. Soud tudíž výrokem I. tohoto rozsudku přiznal stěžovatelce osvobození od soudního poplatku za kasační stížnost v plném rozsahu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Kasační stížnost byla podána včas a proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná.

[7] Po posouzení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[8] Úvodem Nejvyšší správní soud poznamenává, že městský soud opatrovníka žalobkyně v průběhu řízení vyzval taktéž k doložení listiny o jmenování opatrovníkem v originále nebo úředně ověřené kopii. Následně však sám u opatrovnického soudu ověřil, že J. H., který žalobu podal, je skutečně opatrovníkem stěžovatelky. Tato skutečnost je tedy postavena najisto a soud se jí nebude blíže zabývat, třebaže listina o jmenování opatrovníka (písemnost Okresního soudu v Liberci, č. j. 26 Nc 43007/2016-60) byla doložena v prosté kopii.

[9] Podle uvedené listiny právní jednání učiněné za stěžovatelku v neběžných záležitostech podléhají schválení soudu. Obsahem pojmů „běžných“ a „neběžných“ záležitostí, a to i v souvislosti s podáním žaloby ve správním soudnictví, se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 19. 10. 2016, č. j. 6 As 272/2015 – 53, který zmiňuje též městský soud.

[10] Za zásadní okolnost pro posouzení, zda je konkrétní jednání neběžnou záležitostí a je k němu třeba schválení opatrovnickým soudem, je dle citovaného rozsudku nutné považovat zejména skutečnost (nebo i pouhou možnost), že se takové jednání zástupce projeví negativně

v majetkové sféře zastoupeného (s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2015, č. j. 36 Cdo 4696/2014). Nejvyšší správní soud v odkazované věci na základě tohoto obecného východiska dospěl k závěru, že schválení opatrovnickým soudem vyžaduje situace, kdy opatrovník jménem žalobkyně podává správní žalobu (včetně kasační stížnosti) proti rozhodnutí, kterým bylo povoleno předčasné užívání stavby ve vlastnictví žalobkyně. Třebaže stavbu užívala v dané věci jiná osoba (dcera žalobkyně), vyhodnotil Nejvyšší správní soud, že důsledkem podání žaloby by mohl být zásah do vlastnického práva žalobkyně.

[11] V nyní posuzovaném případě však v napadeném usnesení jakákoliv úvaha městského soudu v tomto směru chybí. Je přitom zjevné, že věcný výsledek řízení o žalobě proti rozhodnutí, kterým žalovaná neurčila stěžovatelce advokáta k poskytnutí právní služby, se do právního postavení stěžovatelky negativně promítnout nemůže.

[12] Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku podpůrně uvedl, že dle judikatury civilních soudů je podání jakékoliv civilní žaloby neběžnou záležitostí, a to zejména z důvodu vznikajících nákladů řízení a nákladů právního zastoupení. Ani tato úvaha však neznámá, že neběžnou záležitostí je vždy podání žaloby ve správním soudnictví, už jen pro rozdílný rozsah a strukturu nákladů řízení (žalovanému správnímu orgánu se náhrada nákladů řízení zásadně nepřiznává).

[13] Napadené usnesení je tedy nezákonné, neboť doložení souhlasu opatrovnického soudu není podmínkou pro podání žaloby v posuzované věci. Ostatně, ani Nejvyšší správní soud nyní nevyžadoval souhlas opatrovnického soudu s podáním kasační stížnosti, obdobně jako v jiných věcech, v nichž podal v nedávné minulosti kasační stížnost za stěžovatelku tentýž opatrovník (sp. zn. 1 Ads 200/2019, 1 Ads 254/2018 a 3 Ads 165/2018).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[16] Nejvyšší správní soud ustanovil usnesením ze dne 5. 11. 2019, č. j. 1 As 309/2019 - 40, stěžovatelce zástupkyní pro řízení o kasační stížnosti advokátku Mgr. Olgu Daňkovou. Ustanovené zástupkyni přiznal odměnu za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti) ve výši 2 x 3.100 Kč [11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů], a dále paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 uvedené vyhlášky, celkem tedy 6.800 Kč. Částka v uvedené výši bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu